

Landskap: Småland. Upptecknat av: Carl Svedin
 Härad: Sunnerbo. Adress: Tala, Hamneda.
 Socken: Pjättersyd. Berättat av: Nilsen Petrus Nilsson
 Uppteckningsår: 1938. Född år ca. 88 år Pjättersyda förs.

Uppteckningen rör Djurfångst i äldre tid: s. 1
 Användning av fogelägg: s. 4

Djurfångst förekom i stor utsträckning i äldre tid. Haren fängades i snaras, tillverkade av stål eller mässingstråd. Lätten att utföra fångst med snara var något olika. För att förhindra andra djur att taga det fångade, fann man upp en särskilt praktisk metod: Man slog ned en päl vid snaran, och från pälsens topp ledde en lina ned till snaran. Då nu haren kom in i snaran, lossnade gillret, pälen rötade sig, och snaran med hare följde med uppåt. Då haren sålunda hängde ganska högt, var den skyddad för andra djur, så att man fick ha sin fångst i fred.

Det kunde dock hända att koren
slet sig loss ur snaran, och lycko-
des undkomma. Nilsson berättar
att han i sin ungdom skjutit has-
som haft snara om foten.
Snaror utlades även för fågel. Man
lade buskar och grenar i hög, och
inne i risången placerades sna-
ran. Rår fångades i "grave". Att
tillreda en fångstgrav tillgick på
följande sätt: Först grävdes en
större håla eller grav i marken;
över graven lades tunna träspjå-
lar, vilka sedan övertäcktes
med gransis. Mitt i graven
nedslags en pöle, och i toppen av
denna fastbands en levande ante.

22
För att ankan ej skulle förfrösa,
brukade man binda färskinn
om dess fötter. Ankans högljud-
da skrik, lockade fram råven, och
denne föll rakt ned i graven,
då han gjorde språnget.

I äldre tid då varg förekom i Små-
land, fångades den i gravar, på
samma sätt som man fångade råv.
Nilsson berättar: Då jag var barn,
såg jag en varg. Jag skulle besöka
en farbror, och skulle gå över möck-
elns is. Plötsligt fick jag se ett
djur - som jag trodde var en hund
komma springande mot Marskalken.
Då jag kom till farbror och be-
rättade om hunden jag sett, gick

vi till platsen och funna varg-
spår i snön.

På att fånga råv, använde man
ofta "råvasax". Det förekom dock
att den fångade råven gnagde av
det ben som fastnat, samt gick
sin väg. I fråga om varggravar
fanns en sådan i Båkehäcka, och en
i Delary.

Fågellägg användes i hushållet i
äldre tid. Ofta gick man till och
med och letade efter fågellägg.

Särskilt omtyckta vara "skrahäggen".
Nilsson berättar: På min fars gård
var ett träd som skraharna bru-
kade bygga i. Detta träd fick stå kvar
endast för skrahäggen skull. Även
andögg användes till både.